

האשה נקנית פרק ראשון קידושין כא.

עין משפט נר מצוה

ר"א א מ"י פ"ב מהל'
מטות הלכה ב:
ר"ב ב מ"י שם פ"א
הלכה י:
ר"ג ג מ"י שם פ"ק יב
הלכה ב:
ר"ד ד מ"י שם פ"ק יא
הלכה י:
ר"ה ה מ"י פ"ק ב מהל'
עבדים הל' ז:

הך דרביה דקאמר דאינו ליה וגואל וגואל לתלפין מיירי אס לא נכתב
אס גאל יגאל^א דה"ג קאמר לעיל שיכול וי"ל דמשמע ליה כל שיטת
הברייתא אף לפי האמת לומר דכתיב ממי אס גאל יגאל דאי לאו הכי
אמאי נקט כל שיטה זו שאינה קיימת הוה מצי למינקט ק"ו מע"ע מה

הא רבנן. ללא יהבי טעמא לקרא ואמרי דהורע כמו נחלא מילתא
הורע נמי במילתא אחרייתא דר מהיכא דגלי ביה קרא וצמתי ערי
חומה גמרינן גאולה גאולה משדה אחוזה והא דקא אמרנא דבית
צעיר חומה ליה וגואל כו' לר"ש קאמינא דיהיב טעמא לקרא: **פני**

מוסף רש"י

בתי הצרים. כמרגמו
פליחא עיריות פמוות
מלין חומה (ויקרא כב
לא). וכי יש לך
אדם בישראל שאין לו
גואלים. אס אין לו בן או
בת או אח יש לו קרוב עד
יעקב אבינו הקרוב קרוב
יושב (ב"ק קט"ו). קשיא.
למן הפסוק קשה לתמן
אלא לא מיתוסב (סנהדרין
ק"ב). מי שאינו בגאול
באליה. נמכר לישאל לא
כתיב ביה גאולת קרובים,
דלא נפקא לן מוהפדה אלא
גאולת עמיה (ע"ר סו).

מוסף תוספות

א. דהיינו דן אהו ק"ו
דבריייתא דהיינו אומר נמי
בבתי ערי חומה שאינו
לזה וגואל וגואל לחצאין
דהוה ילפינן גאולתו
משדה אחוזה. מוס'
הכ"ש. ב. גמ' קרקע
מקרקע ניתא ליה למילף.
מוס' הכ"ש ועי' מהרש"א.

ע"ע שיפה כמו שיואל ציובל אפ"ה
אינו ליה וגואל וגואל לתלפין כדכסמונן
מקדיש שדורע כחו (ע) אס הגיע יובל
אינה נגאלת ומתחלקת לכהנים אינו
דין שאין ליה וגואל וגואל לתלפין ועל
ק"ו זה ליכא למיפרך מידי אלא
פשיטא דהאי יוכיח מיירי אף לפי
האמת בטר דכתב אס גאל יגאל וא"ת
מ"מ אמאי לא נקט האי ק"ו מע"ע
כיון דליכא למיפרך מידי עלייה וי"ל
דשדה משדה עילפא ליה למילף:
משום דאיכא צמימ ע"ע הנמכר
לעובד כוכבים יוכיח.
וא"ת ולמה לי ומלא כדי גאולתו דכתיב
בשדה אחוזה למימר שאינו גואל
לתלפין מיפוק ליה בק"ו מע"ע ומה
ע"ע הנמכר לעובד כוכבים שיפה
כחו ליגאל מיד ואפ"ה אינו ליה וגואל
וגואל לתלפין כדכסמונן מוכר שדה
אחוזה שדורע כחו ליגאל מיד דכתיב

הא רבנן הא (ר"ש)^ב תני חדא ליה וגואל
וגואל לחצאין ותניא אידך אין ליה וגואל
וגואל לחצאין ל"ק הא רבנן הא ר"ש (סו)
חרש חבש זמון א"ל רב אחא בריה דרבא
לרב אשי איכא למיפרך מה למוכר בית בבתי
ערי חומה שכן הורע כחו ליגאל לעולם תאמר
במקדיש שיפה כחו ליגאל לעולם א"ל רב
אחא סבא לרב אשי משום דאיכא למימר
גיהדר דינא תיתי במה הצד מוכר שדה
אחוזה יוכיח שיפה כחו ליגאל לעולם ואין
לזה וגואל וגואל לחצאין מה למוכר שדה
אחוזה שכן הורע כחו ליגאל מיד מוכר
בית בבתי ערי חומה יוכיח (ו) וחזר הדין לא
ראי זה כראי (ז) זה הצד השוה שבהן שנגאלין
ואין לזה וגואל וגואל לחצאין אף אני אביא
מקדיש שנגאל ואין לזה וגואל וגואל לחצאין
א"ל מר זוטרא בריה דרב מרי לרבינא איכא
למיפרך מה להצד השוה שבהן שכן הורע
כחם ליגאל בשנה שניה תאמר במקדיש
שיפה כחו ליגאל בשנה שניה א"ל רבינא
משום דאיכא למימר עבד עברי הנמכר
לעובד כוכבים יוכיח שיפה כחו ליגאל בשנה
שניה ואין לזה וגואל וגואל לחצאין בעא
מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת
המוכר בית בבתי ערי חומה נגאל לקרובים
או אין נגאל לקרובים גאולתו משדה
אחוזה גמר מה שדה אחוזה אינה נגאלת
לחצאין ונגאלת לקרובים אף האי נמי אין
נגאל לחצאין ונגאל לקרובים או דילמא כי
כתיבא גאולה בחצאין הוא דכתיב בקרובים
לא כתיב א"ל אינו נגאל איתיביה בכל
גאולה תתנו לרבות בתים ועבד עברי מאי
לאו בתי ערי חומה לא בתי חצרים בתי
חצרים בהדיא כתיב בהו² על שדה הארץ
יחשב ההוא לקובעו חובה ואליבא דרבי
אליעזר דתניא³ וגואל את ממכר אחיו רשות
אתה אומר רשות או אינו אלא חובה ת"ל
⁴ ואיש כי לא יהיה לו גואל (ו) וכי יש אדם
בישראל שאין לו גואלים אלא זה שיש לו
ואינו רוצה ליקח שהרשות בידו דברי רבי
יהושע ר"א אומר וגואל את ממכר אחיו חובה
אתה אומר חובה או אינו אלא רשות ת"ל
בכל גאולה תתנו הכתוב קבעו חובה אמרי

(א) לקמן ס: וסס נאמן,
(ב) עריק לא. א. ג. ובמ"י
נוסף: תאמר בהקדש שיפה
כחו ליגאל מיד. ד) לעיל
ה: לקמן עה. ג. כתיב
לה. יצמות עו. מיר מ.
ב"מ ד. פ: פנהדין
סו. וצמתי עו. יא. ט.
חולין קיד. ב"ק ו. פתח.
פסח ד: מנחות ו. ס:
(ג) נכמ"י טספ: ולא ראי
זה כדאי וזה. ו) נכמ"י:
גאולתו. ו) מ"כ פירש
בטר פ"ק ד. פ"ק קט.
פנהדין ס: ט) פסיקתא
פירש בטר מ"כ פירש
בטר פ"ק מ. ו) נכמ"י
נוסף: ב"מ. ט) ב"ב קי:
ט) לעיל טו. ט) לעיל
שם, ע"ש. ט) נכמ"י:
נמוכר. ט) נ"ל אהדא.
(כ"ש). ט) נכמ"י טספ:
(ז) נכמ"י א"ל.

תורה אור השלם

- ובכל ארץ אחוזהכם
גאולה תתנו לארץ:
ויקרא כה כד
- ובתי החצרים אשר
אין להם חמה קרובי על
שדה הארץ יחשב גאולה
תהיה לו ויביל יצא:
ויקרא כה לא
- כי ימוך אחיך וקבר
מאחזתו וקא גאלו הקרוב
אליו וקאל את ממכר
אחיו: ויקרא כה כה
- ואיש כי לא יהיה לו
גאל והשיגה ידו וקמץ
כדי גאולתו:
ויקרא כה כו
- או דודו או בן דודו
יגאלנו או משאר בשרו
ממשפחתו יגאלנו או
השיגה ידו וקמץ
ויקרא כה מט

הך דרביה דקאמר דאינו ליה וגואל וגואל לתלפין מיירי אס לא נכתב
אס גאל יגאל^א דה"ג קאמר לעיל שיכול וי"ל דמשמע ליה כל שיטת
הברייתא אף לפי האמת לומר דכתיב ממי אס גאל יגאל דאי לאו הכי
אמאי נקט כל שיטה זו שאינה קיימת הוה מצי למינקט ק"ו מע"ע מה
ע"ע שיפה כמו שיואל ציובל אפ"ה
אינו ליה וגואל וגואל לתלפין כדכסמונן
מקדיש שדורע כחו (ע) אס הגיע יובל
אינה נגאלת ומתחלקת לכהנים אינו
דין שאין ליה וגואל וגואל לתלפין ועל
ק"ו זה ליכא למיפרך מידי אלא
פשיטא דהאי יוכיח מיירי אף לפי
האמת בטר דכתב אס גאל יגאל וא"ת
מ"מ אמאי לא נקט האי ק"ו מע"ע
כיון דליכא למיפרך מידי עלייה וי"ל
דשדה משדה עילפא ליה למילף:
משום דאיכא צמימ ע"ע הנמכר
לעובד כוכבים יוכיח.
וא"ת ולמה לי ומלא כדי גאולתו דכתיב
בשדה אחוזה למימר שאינו גואל
לתלפין מיפוק ליה בק"ו מע"ע ומה
ע"ע הנמכר לעובד כוכבים שיפה
כחו ליגאל מיד ואפ"ה אינו ליה וגואל
וגואל לתלפין כדכסמונן מוכר שדה
אחוזה שדורע כחו ליגאל מיד דכתיב

הא רבנן הא (ר"ש)^ב תני חדא ליה וגואל
וגואל לחצאין ותניא אידך אין ליה וגואל
וגואל לחצאין ל"ק הא רבנן הא ר"ש (סו)
חרש חבש זמון א"ל רב אחא בריה דרבא
לרב אשי איכא למיפרך מה למוכר בית בבתי
ערי חומה שכן הורע כחו ליגאל לעולם תאמר
במקדיש שיפה כחו ליגאל לעולם א"ל רב
אחא סבא לרב אשי משום דאיכא למימר
גיהדר דינא תיתי במה הצד מוכר שדה
אחוזה יוכיח שיפה כחו ליגאל לעולם ואין
לזה וגואל וגואל לחצאין מה למוכר שדה
אחוזה שכן הורע כחו ליגאל מיד מוכר
בית בבתי ערי חומה יוכיח (ו) וחזר הדין לא
ראי זה כראי (ז) זה הצד השוה שבהן שנגאלין
ואין לזה וגואל וגואל לחצאין אף אני אביא
מקדיש שנגאל ואין לזה וגואל וגואל לחצאין
א"ל מר זוטרא בריה דרב מרי לרבינא איכא
למיפרך מה להצד השוה שבהן שכן הורע
כחם ליגאל בשנה שניה תאמר במקדיש
שיפה כחו ליגאל בשנה שניה א"ל רבינא
משום דאיכא למימר עבד עברי הנמכר
לעובד כוכבים יוכיח שיפה כחו ליגאל בשנה
שניה ואין לזה וגואל וגואל לחצאין בעא
מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת
המוכר בית בבתי ערי חומה נגאל לקרובים
או אין נגאל לקרובים גאולתו משדה
אחוזה גמר מה שדה אחוזה אינה נגאלת
לחצאין ונגאלת לקרובים אף האי נמי אין
נגאל לחצאין ונגאל לקרובים או דילמא כי
כתיבא גאולה בחצאין הוא דכתיב בקרובים
לא כתיב א"ל אינו נגאל איתיביה בכל
גאולה תתנו לרבות בתים ועבד עברי מאי
לאו בתי ערי חומה לא בתי חצרים בתי
חצרים בהדיא כתיב בהו² על שדה הארץ
יחשב ההוא לקובעו חובה ואליבא דרבי
אליעזר דתניא³ וגואל את ממכר אחיו רשות
אתה אומר רשות או אינו אלא חובה ת"ל
⁴ ואיש כי לא יהיה לו גואל (ו) וכי יש אדם
בישראל שאין לו גואלים אלא זה שיש לו
ואינו רוצה ליקח שהרשות בידו דברי רבי
יהושע ר"א אומר וגואל את ממכר אחיו חובה
אתה אומר חובה או אינו אלא רשות ת"ל
בכל גאולה תתנו הכתוב קבעו חובה אמרי

ל"ה רבנן לרב אשי ואמרי לה רבינא לרב אשי בשלמא למ"ד לרבות
בתי ערי חומה היינו דכתיב בכל אלא למ"ד לרבות בתי חצרים מאי בכל
קשיא איתיביה אב"י (ז) מה ת"ל יגאלנו יגאלנו ג' פעמים לרבות כל
הגאולות שנגאלות כסדר הזה מאי לאו בתי ערי חומה ועבד עברי לא בתי
חצרים ושדה אחוזה בתי חצרים ושדה אחוזה בהדיא (כ) כתיב על שדה הארץ
יחשב כדאמר רב נתנן בר יצחק (ק) לקרוב קרוב קודם ה"ג לקרוב קרוב קודם
היכא איתמר דר"ג בר יצחק אהא דאיבעיא להו עבד עברי הנמכר לישראל
נגאל לקרובים או אינו נגאל לקרובים אליבא דרבי לא תבעי לך דאמר
מ"י שאינו נגאל באלה נגאל בשש אלמא לא מופרק כי תיבעי לך אליבא
דרבנן מאי ילפינן שכיר שכיר ולא דרשי יגאלנו או דילמא יגאלנו לזה ולא
לאחר^ה ת"ש בכל גאולה תתנו לרבות בתים ועבד עברי מאי לאו בתי חומה
ועבד עברי הנמכר לישראל לא עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים עבד עברי
הנמכר לעובד כוכבים בהדיא כתיב ביה⁵ או דודו או בן דודו יגאלנו
ההוא

הא רבנן הא (ר"ש)^ב תני חדא ליה וגואל
וגואל לחצאין ותניא אידך אין ליה וגואל
וגואל לחצאין ל"ק הא רבנן הא ר"ש (סו)
חרש חבש זמון א"ל רב אחא בריה דרבא
לרב אשי איכא למיפרך מה למוכר בית בבתי
ערי חומה שכן הורע כחו ליגאל לעולם תאמר
במקדיש שיפה כחו ליגאל לעולם א"ל רב
אחא סבא לרב אשי משום דאיכא למימר
גיהדר דינא תיתי במה הצד מוכר שדה
אחוזה יוכיח שיפה כחו ליגאל לעולם ואין
לזה וגואל וגואל לחצאין מה למוכר שדה
אחוזה שכן הורע כחו ליגאל מיד מוכר
בית בבתי ערי חומה יוכיח (ו) וחזר הדין לא
ראי זה כראי (ז) זה הצד השוה שבהן שנגאלין
ואין לזה וגואל וגואל לחצאין אף אני אביא
מקדיש שנגאל ואין לזה וגואל וגואל לחצאין
א"ל מר זוטרא בריה דרב מרי לרבינא איכא
למיפרך מה להצד השוה שבהן שכן הורע
כחם ליגאל בשנה שניה תאמר במקדיש
שיפה כחו ליגאל בשנה שניה א"ל רבינא
משום דאיכא למימר עבד עברי הנמכר
לעובד כוכבים יוכיח שיפה כחו ליגאל בשנה
שניה ואין לזה וגואל וגואל לחצאין בעא
מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת
המוכר בית בבתי ערי חומה נגאל לקרובים
או אין נגאל לקרובים גאולתו משדה
אחוזה גמר מה שדה אחוזה אינה נגאלת
לחצאין ונגאלת לקרובים אף האי נמי אין
נגאל לחצאין ונגאל לקרובים או דילמא כי
כתיבא גאולה בחצאין הוא דכתיב בקרובים
לא כתיב א"ל אינו נגאל איתיביה בכל
גאולה תתנו לרבות בתים ועבד עברי מאי
לאו בתי ערי חומה לא בתי חצרים בתי
חצרים בהדיא כתיב בהו² על שדה הארץ
יחשב ההוא לקובעו חובה ואליבא דרבי
אליעזר דתניא³ וגואל את ממכר אחיו רשות
אתה אומר רשות או אינו אלא חובה ת"ל
⁴ ואיש כי לא יהיה לו גואל (ו) וכי יש אדם
בישראל שאין לו גואלים אלא זה שיש לו
ואינו רוצה ליקח שהרשות בידו דברי רבי
יהושע ר"א אומר וגואל את ממכר אחיו חובה
אתה אומר חובה או אינו אלא רשות ת"ל
בכל גאולה תתנו הכתוב קבעו חובה אמרי

הא רבנן הא (ר"ש)^ב תני חדא ליה וגואל
וגואל לחצאין ותניא אידך אין ליה וגואל
וגואל לחצאין ל"ק הא רבנן הא ר"ש (סו)
חרש חבש זמון א"ל רב אחא בריה דרבא
לרב אשי איכא למיפרך מה למוכר בית בבתי
ערי חומה שכן הורע כחו ליגאל לעולם תאמר
במקדיש שיפה כחו ליגאל לעולם א"ל רב
אחא סבא לרב אשי משום דאיכא למימר
גיהדר דינא תיתי במה הצד מוכר שדה
אחוזה יוכיח שיפה כחו ליגאל לעולם ואין
לזה וגואל וגואל לחצאין מה למוכר שדה
אחוזה שכן הורע כחו ליגאל מיד מוכר
בית בבתי ערי חומה יוכיח (ו) וחזר הדין לא
ראי זה כראי (ז) זה הצד השוה שבהן שנגאלין
ואין לזה וגואל וגואל לחצאין אף אני אביא
מקדיש שנגאל ואין לזה וגואל וגואל לחצאין
א"ל מר זוטרא בריה דרב מרי לרבינא איכא
למיפרך מה להצד השוה שבהן שכן הורע
כחם ליגאל בשנה שניה תאמר במקדיש
שיפה כחו ליגאל בשנה שניה א"ל רבינא
משום דאיכא למימר עבד עברי הנמכר
לעובד כוכבים יוכיח שיפה כחו ליגאל בשנה
שניה ואין לזה וגואל וגואל לחצאין בעא
מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת
המוכר בית בבתי ערי חומה נגאל לקרובים
או אין נגאל לקרובים גאולתו משדה
אחוזה גמר מה שדה אחוזה אינה נגאלת
לחצאין ונגאלת לקרובים אף האי נמי אין
נגאל לחצאין ונגאל לקרובים או דילמא כי
כתיבא גאולה בחצאין הוא דכתיב בקרובים
לא כתיב א"ל אינו נגאל איתיביה בכל
גאולה תתנו לרבות בתים ועבד עברי מאי
לאו בתי ערי חומה לא בתי חצרים בתי
חצרים בהדיא כתיב בהו² על שדה הארץ
יחשב ההוא לקובעו חובה ואליבא דרבי
אליעזר דתניא³ וגואל את ממכר אחיו רשות
אתה אומר רשות או אינו אלא חובה ת"ל
⁴ ואיש כי לא יהיה לו גואל (ו) וכי יש אדם
בישראל שאין לו גואלים אלא זה שיש לו
ואינו רוצה ליקח שהרשות בידו דברי רבי
יהושע ר"א אומר וגואל את ממכר אחיו חובה
אתה אומר חובה או אינו אלא רשות ת"ל
בכל גאולה תתנו הכתוב קבעו חובה אמרי